

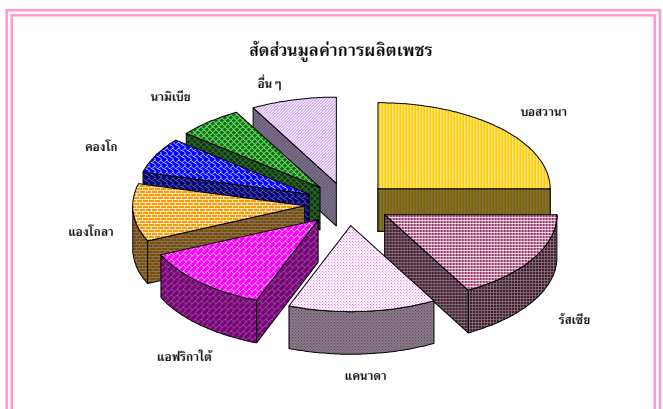
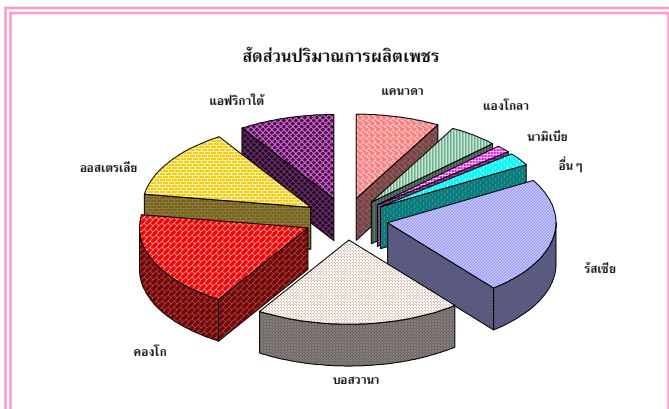
อุตสาหกรรมเพชรโลก

เพชร จัดเป็นรัตนชาติที่มีคุณค่า และราคาสูง เพราะมีคุณสมบัติเด่นหลายประการ เช่น มีความแข็งมากที่สุด มีค่าดัชนีหักเหแสง และการกระจายแสงสูง เป็นต้น เพชรพบได้ในหลายบริเวณทั่วโลก โดยมีต้นกำเนิดมาจากหินอัคนีชนิดหนึ่งที่เรียกว่า คิมเบอร์ไลต์ ซึ่งเกิดอยู่ในสภาวะที่มีความร้อน ความกดดันสูงมาก และอยู่ลึกภายใต้ผิวโลก หลังจากนั้นเมื่อมีการเคลื่อนตัวของหินคิมเบอร์ไลต์ ขึ้นสู่ผิวโลก และเมื่อเวลาผ่านไป ในสภาพบรรยากาศของผิวโลก หินคิมเบอร์ไลต์ จะมีการผุกร่อนย่อยสลาย ทำให้เพชรหลุดออกมาจากหินต้นกำเนิด แหล่งเพชรที่สำคัญส่วนใหญ่อยู่ในทวีปแอฟริกา ได้แก่ ประเทศแอฟริกาใต้ บอสวานา นามิเบีย แทนซาเนีย แองโกลา คองโก และเซียร์ราลีโอน แหล่งอื่นๆที่สำคัญ ได้แก่ รัสเซีย ออสเตรเลีย แคนาดา และบราซิล เป็นต้น

ผลผลิตเพชรของโลก ปี 2547

ประเทศผู้ผลิต	ปริมาณ (พันกะรัต)	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	ราคาเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐฯต่อกะรัต)
แองโกลา (Angola)	7,500	1,300	173
ออสเตรเลีย (Australia)	20,673	343	17
บอสวานา (Botswana)	31,125	2,940	94
บราซิล (Brazil)	700	35	50
แอฟริกากลาง (Central African)	500	95	190
แคนาดา (Canada)	12,618	1,646	130
คองโก (Congo)	29,000	790	27
กานา (Ghana)	900	26	29
กินี (Guinea)	350	88	251
นามิเบีย (Namibia)	2,011	698	347
รัสเซีย (Russia)	35,000	1,989	57
เซียร์ราลีโอน (Sierra Leone)	600	200	333
แอฟริกาใต้ (South Africa)	14,233	1,458	102
แทนซาเนีย (Tansania)	286	37	129
อื่นๆ (Other)	631	132	209
รวม (total)	156,127	11,777	75.4

ที่มา : DeBeers, Rio Tinto, BHP Billiton

ประเทศผู้ผลิตเพชรของโลก

ในปี 2547 ผลผลิตเพชรทั้งหมดทั่วโลกจะมีประมาณ 150 ล้านกะรัต มูลค่าการผลิตรวมทั้งสิ้น 11,777 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประเทศผู้ผลิตเพชรรายใหญ่ 5 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศบอสวานา รองลงมา ได้แก่ รัสเซีย แคนาดา แอฟริกาใต้ และแองโกลา รวมมูลค่าการผลิตเพชรของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.25 ของมูลค่าการผลิตเพชรทั่วโลก

บอสวานา ยังคงเป็นประเทศผู้ผลิตเพชรเป็นอันดับหนึ่งของโลก โดยในปี 2547 มีมูลค่าการผลิต 2,940 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.96 ของมูลค่าการผลิตทั้งหมดของโลก บอสวานามีเหมืองเพชรหลายแห่ง ได้แก่ เหมือง Damtshaa, Jwaneng, Lethakane และ Orapa เป็นต้น

รัสเซีย เป็นประเทศผู้ผลิตเพชร เป็นอันดับสองของโลก ในปี 2547 มีมูลค่าการผลิต 1,989 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.89 ของมูลค่าการผลิตของโลก มีเหมืองเพชรที่สำคัญหลายแห่ง ได้แก่ เหมือง Aikhai, Anabar, Mirny, Nurba เป็นต้น

แคนาดา ในปี 2547 เป็นปีแรกที่เหมือง Ekati และ Diavik มีผลผลิตเพชรรวมกัน 12,618 ล้านกะรัต หรือราวร้อยละ 8 ของผลผลิตโลก ส่งผลให้แคนาดากลายเป็นผู้ผลิตเพชรที่ยังไม่ได้เจียระไนรายใหญ่ เป็นอันดับสามของโลก หลังจากสำรวจพบเพชรที่ Point Lake ใน Northwest Territories

แองโกลา เป็นประเทศที่มีสำรองเพชร เป็นจำนวนมาก อยู่ในจังหวัด Lunda Norte และ Lunda Sul ตั้งอยู่ทางตอนกลางและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ บริษัท Endiama คาดการณ์ว่าในอีก 5 ปีข้างหน้า แองโกลาจะมีการผลิตเพชรประมาณ 15 ล้านกะรัตต่อปี มูลค่าประมาณ 5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

แอฟริกาใต้ มีผลผลิตจำนวน 14.2 ล้านกะรัต โดยผลผลิตเพชรประมาณร้อยละ 97 มาจากเหมือง 7 เหมืองของบริษัท เดอ เบียร์ส (De Beers) ซึ่งเป็นเจ้าของเหมืองเพชรที่ใหญ่ที่สุดในแอฟริกาใต้ แอฟริกาใต้ มีเหมืองเพชรหลายแห่ง ได้แก่ เหมือง Baken , Finsch , Kimberly, Koffiefontein เป็นต้น

นามิเบีย ในปี 2547 นามิเบียมีมูลค่าการผลิตเพชรอยู่ที่ระดับ 698 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีบริษัท Namdeb ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างรัฐบาลนามิเบียกับบริษัทเดอเบียร์ส โดยถือหุ้นร้อยละ 50 เท่ากัน

ออสเตรเลีย ในปี 2547 ออสเตรเลียมีมูลค่าการผลิตเพชรอยู่ที่ระดับ 343 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีเหมือง Argyle เป็นเหมืองเพชรที่ใหญ่ที่สุดในออสเตรเลีย เริ่มดำเนินการผลิตครั้งแรกในปี 2526 มีบริษัท Rio Tinto เป็นเจ้าของ

ศูนย์กลางการเจียระไนเพชร

ศูนย์กลางการขายส่งเพชรและการเจียระไนเพชร ถูกจำกัดอยู่ในบางแห่ง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เบลเยียม อังกฤษ อิสราเอล เนเธอร์แลนด์ จีน อินเดีย รวมถึงประเทศไทย

อิสราเอล เป็นประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานสูง ในปี 2547 มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ระดับ 2.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ศูนย์กลางการเจียระไนอยู่ที่เมือง Tel Aviv และเมือง Netanya ซึ่งมีการเติบโตที่แข็งแกร่งนับแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 ร้อยละ 67 ของผลผลิตส่งออกเพชรไปยังสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือเป็นตลาดที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

รัสเซีย โรงงานเจียระไนเพชร ส่วนใหญ่อยู่ใน Moscow และ Smolensk ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ 80 คาดว่า มีมูลค่าการผลิต 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี ค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับกลาง ส่วนโรงงานขนาดเล็กตั้งอยู่ใน Sakha Republic ขนาดของเพชรที่เจียระไนมีขนาด 0.01 กะรัต จนถึงขนาดใหญ่ที่มีขนาดมากกว่า 5 กะรัต

เบลเยียม Antwerp ยังคงเป็นแหล่งนำเข้าและการค้าเพชรที่ยังไม่ได้เจียระไนแหล่งใหญ่ของโลก แต่ในปัจจุบันกำลังประสบกับการแข่งขันจากอิสราเอล อินเดีย และดูไบ ประมาณการว่ามีช่างเจียระไนเพชรราว 1,500 คน และผลผลิตเพชรที่เจียระไนมูลค่าประมาณ 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี

ศรีลังกา มีโรงงานเจียระไนเพชรประมาณ 20 โรง มีแรงงานประมาณ 3,000 คน การเจียระไนเพชรมีคุณภาพสูงได้มาตรฐานสากล

อินเดีย ในปี 2547 อินเดียมีการนำเข้าเพชรที่ยังไม่ได้เจียระไน มูลค่า 6.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และส่งออกเพชรมูลค่า 8.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 และร้อยละ 19 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีการส่งออกเพชรไปยังสหรัฐอเมริกา ฮองกง เบลเยียม และญี่ปุ่น

อามาเนีย ปี 2547 ประเทศอามาเนียมีแรงงานในอุตสาหกรรมเจียระไนราว 3,500 คน ซึ่งมีทักษะการเจียระไนที่ได้ระดับมาตรฐาน ต้นทุนแรงงานถูก โดยมีโรงงานขนาดใหญ่ 7 โรง อามาเนียมีการเจียระไนเพชรที่ยังไม่ได้เจียระไนประมาณ 1 ล้านกะรัตต่อปี มีการนำเข้าเพชรจาก

อิสราเอลและเบลเยียม อามาเนียเป็นผู้ส่งออกเพชรในลำดับต้นๆ มีการส่งออกประมาณร้อยละ 39

สหรัฐอเมริกา มีโรงงานขนาดเล็ก แต่มีแรงงานที่มีประสิทธิภาพสูง และมีต้นทุนค่าแรงงานสูงที่สุดในโลก มีการเจียระไนเพชรมูลค่าประมาณ 400 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

จีน เป็นศูนย์กลางการเจียระไนเพชรใหญ่เป็นอันดับสองของโลกในส่วนของการทำงาน จากเดิมเมื่อ 5 ปีที่แล้วมีแรงงาน 11,000 คน เป็น 25,000 คน ในปัจจุบัน จาก 80 บริษัท คนงาน 12,000 อยู่ใน Guangdong 8,000 คน อยู่ใน Shandong และ 1,500 คน อยู่ใน Shanghai และที่เหลืออยู่ในพื้นที่อื่น ต้นทุนแรงงานสูงมากกว่าอินเดีย อยู่ที่ระดับ 10-15 เหรียญสหรัฐฯต่อกะรัต

ความต้องการเครื่องประดับเพชร

ในปี 2547 การขายปลีกเครื่องประดับเพชร ทั่วโลก มีมูลค่าประมาณ 61.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกา ยังคงเป็นตลาดเครื่องประดับเพชรที่ใหญ่ที่สุดในโลก รองลงมา ได้แก่ ตลาดญี่ปุ่น สำหรับตลาดในยุโรป มีการเติบโตในระดับต่ำ ในฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักร และลดลงเพียงเล็กน้อยในเยอรมนีและอิตาลี ส่วนตลาดในตะวันออกกลางและเอเชีย มีการเติบโตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในอินเดียและตุรกี มีการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 19 และ 25 ตามลำดับ

สถานการณ์อุตสาหกรรมเพชรของไทย

ในประเทศไทย มีการพบเพชรบ้างเล็กน้อย โดยมีรายงานพบร่วมกับแร่ดีบุกในลานแร่ บริเวณจังหวัดภูเก็ต และ

พังงา ทั้งในแหล่งแร่ดีบุกบนบกและนอกชายฝั่งทะเลอันดามัน ด้านตะวันตกของอำเภอตะกั่วป่าเรื่อยไปทางใต้จนถึงจังหวัดภูเก็ต สำหรับต้นกำเนิดเพชรยังไม่ทราบแน่ชัด เพียงแต่เชื่อกันว่า อาจผุดงมาจากหินโคลนปนกรวด (pebbly mudstone) ซึ่งแตกต่างจากแหล่งเพชรอื่นๆ ของโลกที่พบในหินคิมเบอร์ไลต์

ประเทศไทยนับเป็นศูนย์กลางการเจียระไนเพชรที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ฝีมือการเจียระไนเพชรได้รับการยอมรับจากต่างประเทศเป็นอย่างดี มีแรงงานที่มีฝีมืออยู่เป็นจำนวนมาก คาดว่ามีแรงงานในอุตสาหกรรมการเจียระไนเพชรราว 9,000 คน เนื่องจากประเทศไทยไม่มีแหล่งวัตถุดิบภายในประเทศ จึงต้องนำเข้าเพชรทั้งหมดจากต่างประเทศ ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2548 ไทยมีการนำเข้าเพชรมูลค่า 45,410 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.72 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีการนำเข้าจาก ประเทศ อินเดีย อิสราเอล เบลเยียม ฮองกง และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น และการส่งออกเพชรในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2548 มูลค่า 28,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.47 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีการส่งออกไปยังประเทศ อิสราเอล เบลเยียม ฮองกง สวิสเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ในปัจจุบัน แนวโน้มประชาชนส่วนใหญ่หันมาซื้อเพชรและเครื่องประดับเพชรเพื่อเก็งกำไรกันมากขึ้น และตลาดขยายไปสู่กลุ่มลูกค้าระดับกลาง จากเดิมที่อยู่ในกลุ่มลูกค้าระดับบนกลุ่มเดียว การลงทุนซื้อเพชรเก็บถือว่ามีความเสี่ยงน้อย เพราะราคาไม่ผันผวน และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี

สำนักพัฒนาและส่งเสริม

25 พฤศจิกายน 2548